Наше Слово

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК
TYGODNIK UKRAIŃSKI
UKRAINIAN WEEKLY

Рік LXVIII № 15 (3426) Варшава, 16 квітня 2023 року, Ціна / Cena 5 zł (vat = 8%) INDEKS 366609 ISSN 0027-8254 Інтернет-версія газети nasze-slowo.pl

ISSN 027-8254
15
9 770027 825238

Малюнок Катерини Данюченко

eprasa.pl 0001016955f8

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Довкола сяйво, квіти і тепло...
Вставай, Україно! Переможи! Прожени безбожного супостата зі своєї землі!
І хоча весна не звеселяє покривджених людей України, але в цей величний час народ вірить, що поборе зло й воскресне розп'ятий край.
І все оновиться, і кожен українець побачить ясний, тихий світ.
У ці великі свята благаймо: «О, станься, чудо!»
І рідні дзвони храмів вселятимуть у нас силу, надію й спокій.
Схиляючись у поклонах перед Воскреслим, поклонімося героям, які віддали життя за Батьківщину, та воїнам, які незламно виборюють гідність і свободу.

Вітаємо всіх українців у Польщі, в інших країнах і в Україні, українських дипломатів, лідерів наших організацій, волонтерів, керівників і вчителів українських шкіл, ієрархів церков та священників, монашок і монахів, молодь і всю громаду, яка допомагає Україні.
Особливі слова вдячності скеровуємо до польських та закордонних друзів, які розуміють та підтримують визвольні прагнення України.

Силу й надію нехай усім дарує Воскреслий Христос!

Редакція «Нашого слова»

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Жахливе зло, страшні знущання, катування, розпинання та мордування торкнулися багатьох наших братів і сестер, нашого народу й держави. Доля цих людей та їхні історії такі подібні до шляху страждань і смерті Ісуса. Багато з нас запитує: «Як це сталося? Чому так відбувається? А чи могло б бути інакше?» Реальність зла, світ навпаки – це не казка й не легенда. Вони болісно торкнулися нас. Вони так болісно торкнулися нашого Спасителя, до крику розпачу. Але історія на цьому не завершується. Після страстей та розп'яття настає неділя й воскресіння. Перемога, яка все змінює.

Неймовірними зусиллями світ протистоїть злу. Сьогодні, як ніколи дотепер, у нашій боротьбі за життя поряд з нами стоять люди, які не погодяться на підступну перемогу кремлівського сатани та його «русского міра».

Ми воскреснемо з Розп'ятим і почнемо нове життя – кожен з нас, наш народ та держава! І сподіваємося, що ця перемога змінить Україну, відчинить двері до мирного, справедливого та дружнього життя з нашими сусідами, багато з яких бореться зі злом пліч-о-пліч з нами. Усі ми стоїмо за майбутнє в сім'ї вільних народів Європи.

Головна управа Об'єднання українців у Польщі вітає всіх українців та наших друзів зі світлим та радісним святом Христового Воскресіння!

Тим, хто оплакує втрату близьких, бажаємо розради та сили! Захисникам – перемоги та щасливого повернення до рідних! Тим, хто допомагає в тилу, – наснаги та рішучості! Батькам – розуміння й підтримки з боку дітей! Дітям – підтримки та любові батьків і дідів. Утікачам від війни, які зараз у чужому краї, – повернення до рідних! Владі – відваги та чесності в служінні народу й побудові нової держави, що стане рідним домом для кожного, хто її любить.

Хай Воскреслий Христос принесе нам світло нового життя, радість та силу для подолання нових викликів та перешкод. Хай на устах засяє радісна усмішка Воскресіння!

Смачної паски, гарних писанок та веселих гаївок!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Мирослав Скірка, голова Об'єднання українців у Польщі

eprasa.pl 02016955f8

Писанки Терези Драпали (батіково-шпилькова техніка, III місце в конкурсі ім. М. Ковальського)

Шановна українська громадо!

Щиросердно вітаю з Великоднем!

Нехай многоголосі Великодні дзвони дарують благословення Всевишнього, додадуть наснаги вигнати агресора з України, душевних сил підтримувати ближнього, коли серце розривається від болю втрат та випробувань війною.

Сьогодні, коли усі наші думки та чини спрямовані на наближення перемоги над агресором, це величне Свято утверджує нас у вірі торжества життя над смертю та перемоги світла над темрявою!

Нехай Воскреслий Господь благословляє Вас і Ваші родини, дарує міцне здоров'я і підтримує Вас у всіх добрих справах і намірах, а нашим захисникам героям-воїнам додає сили і оберігає їхні життя у цій нелюдській і жорстокій війні, яку розв'язала проти нас та всього вільного світу путінська росія.

Христос Воскрес!
Воскресла Україна!

З повагою,
посол України в Польщі Василь Зварич

Сердечно вітаю зі світлим днем Христового Воскресіння!

Бажаю кожному міцного здоров'я та злагоди, віри та надії у світле майбутнє.

Хай Великдень принесе Україні великий мир назавжди.

Тримаймося разом, єднаймося у молитві за наших рідних.

Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Мирон Сич, віцемаршалок
Вармінсько-Мазурського воєводства

Шановні українці та друзі України!

Сердечно вітаю Вас зі Святом Христового Воскресіння – Великоднем! Свято Воскресіння Христового символізує перемогу добра над злом та оновлення, початок нового життя та дає нам сили боротися за нього.

Завдячуючи надпотужним зусиллям наших воїнів, волонтерів, світових лідерів, міжнародних партнерів та об'єднаного українства, сьогодні ми твердо стоїмо на шляху до перемоги. І кожен українець, друг України намагається зробити все можливе, щоб наблизити нашу перемогу, і саме це величне свято символізує перемогу життя над смертю.

Я щиро бажаю Вам та Вашим родинам, щоб переможний дух нашої нації надавав сили, енергії та наснаги для добрих і корисних справ для швидшої перемоги і процвітання нашої рідної України.

Звертаюся до всіх українців та друзів України по світу, аби ми надалі підтримували захисників та захисниць України, які наближають нашу Перемогу, які стоять на сторожі нашого миру та дають можливість відсвяткувати Великдень у родинному колі з молитвою.

Прагнемо, аби кожен на передовій в Україні відчув свято Великодня та любов від нас усіх. І кожен з нас може докластися до цього – допомогти нашим захисникам отримати Великодні кошики, які допоможуть рятувати життя.

Заходьте на веб-сайт UNITE WITH UKRAINE та долучайтеся до перемоги добра над злом.

Христос Воскрес! Воскресне й Україна!

Президент Світового Конґресу Українців
Павло Ґрод

Писанки Дороти Ґарбєц (батіково-шпилькова техніка, I місце)

Христос Воскрес!

Всяких благ – кріпкого здоров'я, щастя, успіхів
та непохитної внутрішньої рівноваги,
бажаємо Вам в ці найближчі дні,
сповнені довір'я, взаємоповаги та віри в краще,
мирне майбутнє!

Головна управа Об'єднання лемків

Лемківщина, Великдень, 2023 р.

eprasa.pl 02016955f8

«Концерт дружби» у Перемишлі

30 березня у театральній залі Народного дому в Перемишлі пройшов українсько-польський «Концерт дружби» в межах мистецького проєкту України «Для тебе, воїне!». Серед ансамблів, які виступили, були: Ансамбль українського народного танцю «Щирчанка», Вокально-хореографічний ансамбль «Калинове намисто», Ансамбль українського народного танцю «Горицвіт» (усі з Львівщини) та танцювальний колектив Комплексу шкіл ім. Маркіяна Шашкевича в Перемишлі «Аркан» *(на фото)*. Співорганізатором концерту був відділ ОУП у Перемишлі.

Аудиторію складали переважно учні та педагоги місцевої української школи. На завершення події у Народному домі організатори відзначили грамотами з подяками керівниць колективів, дирекцію «шашкевичівки» та діячів місцевого Об'єднання.

Під час заходу відбувся збір коштів на підтримку захисників України. Фото Павла Лози

Переможці 50-го Всепольського конкурсу писанок

Всепольський конкурс писанок ім. Михайла Ковальського в Ґожові-Великопольському – це найдавніший конкурс писанкарства у Польщі і, можливо, в Європі. Переглянувши 54 комплекти (322 писанки), надісланих 65 авторами, журі конкурсу вирішило присудити нагороди переможцям у чотирьох категоріях.

У техніці батиково-писаковій: I місце – Аґнешка Сльосецька (Тинець-Малий, Нижня Сілезія), II місце – Александра Швейковська-Беліца (Ченстохова), III місце – Барбара Павліцька (Ґвєздзін поблизу Жечениці, Слупський повіт).

У техніці батиково-шпильковій: I місце – Дорота Ґарбєц (Добжень-Великий, Опольське воєводство), II місце – Анна Кунцік (Пшемків), III місце – Тереза Драпала (Тихи).

У техніці дряпання: I місце – Мажена Мазур (Щутово, Поморське воєводство), II місце – Адам Лясота (Ґливиці), III місце – Пйотр Шафранський (Попелів, Опольське воєводство).

У змішаних техніках: I місце – Яґода Нестала (Лодзь), II місце – Люцина Яцек (Дукля), III місце – Кристина Заграбська (Влоцлавек).

Головою комісії був д-р Мирослав Пецух, етнограф з Любуського музею.

Повний список усіх відзначених осіб публікуємо на інтернет-сторінці нашого тижневика (nasze-slowo.pl).

Заохочуємо ознайомитися з роботами учасників конкурсу. Їх можна від 2 квітня подивитися за адресою: Spichlerz – filia Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta w Gorzowie Wielkopolskim, ul. Fabryczna 1-3.

Чи потраплять досягнення лігницької «Кичери» до списку ЮНЕСКО?

Управління національної спадщини Польщі має намір внести лемківські танці та діалект лемків з околиць Лігниці, зібрані та розроблені Юрієм Старинським, до національного списку нематеріальної спадщини ЮНЕСКО. Про це повідомляє портал tulegnica.pl.

Водночас Лемківський ансамбль пісні і танцю «Кичера» може бути внесений до престижного Національного реєстру добрих практик охорони нематеріальної культурної спадщини.

Це ще один успіх ансамблю з Лігниці. Кілька місяців тому засновник і художній керівник колективу Юрій Старинський *(на фото)* отримав сертифікат FIDAF (Federation of International Dance Festivals). Це означає, що Міжнародний фестиваль «Світ під Кичерою» у Лігниці увійшов до тридцятки найпрестижніших фольклорних фестивалів світу. Нагадаємо, що у 2019 році в Королівському замку у Варшаві віцепрем'єр-міністр Польщі Пйотр Ґлінський вручив лігницькій «Кичері» відзнаку ім. Оскара Кольберґа «За заслуги перед народною культурою».

Ансамбль «Кичера» був заснований 1991 року, а вже у квітні 1992 року з'явилося культурно-просвітницьке товариство «Кичера». У червні того ж року на головній площі у Лігниці відбувся перший концерт колективу. Танцівники ансамблю сьогодні виступають у народному одязі, зробленому на основі оригінальних елементів традиційного вбрання з сіл Поляни, Команча, Лелюхи. При ансамблі діє також дитячий колектив «Кичерка». Ансамбль народної пісні й танцю «Кичера» під проводом свого керівника вже більше двадцять років організовує фестиваль «Світ під Кичерою». Фото Павла Лози

Більше новин читайте на сайті: nasze-slowo.pl.
Опрацював на основі повідомлень Павло ЛОЗА

eprasa.pl 02016955f8

Нія НІКЕЛЬ
Фото з фейсбук-сторінки Королівського замку

Роботи львівського різьбяра Йогана-Георга Пінзеля у Кракові

30 березня у Сенаторській залі Королівського замку Вавель у Кракові відбулось урочисте відкриття виставки робіт найвідомішого різьбяра України 18-го сторіччя – Йогана-Георга Пінзеля під назвою «Експресія. Львівська скульптура рококо». Його твори були представлені в кращих музеях світу, від Лувру до комплексу-палацу Бельведер у Відні, а тепер до кінця жовтня 2023 року перебуватимуть у Вавелі.

На відкритті були присутні кілька сотень представників вищого кола культури та освіти не тільки Кракова, а й усієї Польщі та України. Серед них – представники Міністерства культури та національної спадщини Польщі, Ягеллонського університету та Генерального консульства України.

Перед показом експозиції організатори поділились цікавими фактами щодо ідеї виставки та її створення.

«Коли дізналися, що зможемо зробити цю виставку, ми з командою вигадали близько 25 варіантів назв. Йоган-Георг Пінзель – це містика, театр, танець, вітер, сила... Нам було дуже складно знайти одне слово, яке б описало весь характер цього визначного майстра скульптури по дереву, але, зрештою, зупинились на слові „Експресія". Сподіваємось, що це слово передасть вам настрій митця та його таланту», – зазначив директор Королівського замку Вавель та професор Ягеллонського університету доктор Анджей Бетлей.

Він розповів, що мрія виставити роботи львівського різьбяра жила в ньому рівно 30 років. Колись, у далекому 1993 році, у Вроцлаві він вперше побачив скульптуру

Пінзеля в одному з костелів, де вона була розміщена з часів переселення поляків зі Львова.

«Ми готували виставку пів року, і для нас це дуже велика відповідальність і честь. Було багато ідей та спокус, але зупинились ми на камерній атмосфері та таємничості, яка так притаманна Пінзелю. Тому виставка обмежена у кількості людей на день», – попередила кураторка виставки Джоанна Палка.

Ця виставка не була б можливою без сприяння та допомоги української сторони, а саме генерального директора Львівської національної галереї мистецтв імені Бориса Возницького – Тараса Возняка. Майже всі роботи Пінзеля перебувають у власності цієї галереї та саме вона розпоряджається їхньою демонстрацією за кордоном.

«Окрім великої честі представити роботи Пінзеля у одному з найшанованіших музеїв світу – Вавелі, для нас це також і велика допомога. Україна у війні. Було б легковажно вважати, що, спустивши ці роботи у бомбосховище, ми їх збережемо. Кілька місяців тому, коли російська ракета впала в якихось сотнях метрах від галереї – ми утвердились у думці, що найбезпечніше буде зберігати їх у своїх закордонних партнерів. Ще однією з причин гастролей наших колекцій є самі роботи. Пінзель – представник рококо, течії у мистецтві, що транслює гуманізм. Це той переломний момент, коли Україна відкололась від росії та стала європейською країною. Коли верховенство людського життя перемогло над шатами та розкішшю. Ми зробили цей перехід в гуманізм ще у 18-му сторіччі. росія – досі ні. Саме тому нам так важливо транслювати світу свою визначну культуру європейських цінностей. Щоб ще раз довести, що ми росії не брати», – сказав Тарас Возняк.

Ця виставка є знаковою як для української сторони, так і для польської, про що свідчить особистий патронат міністра культури та національної спадщини Пйотра Ґлінського, а також залучення цілої низки професорів та докторів наук Ягеллонського університету, зокрема в кураторському складі, в особі докторки Аґати Двожак.

Виставка працюватиме з середи по неділю до 22 жовтня, з 9:30 до 17:00. Вартість квитка – 5 злотих. ●

eprasa.pl 02016955f8

Павло ЛОЗА
Фото з офіційного сайту президента Польщі

Візит президента України до Польщі

Володимир Зеленський 5 квітня прибув з офіційним візитом до Варшави, де, зокрема, зустрівся зі своїм польським колегою Анджеєм Дудою.

Це була перша офіційна закордонна подорож Володимира Зеленського з початку повномасштабного російського вторгнення. До цього український президент був у США, а його поїздка мала робочий характер. Натомість квітневий приїзд до Польщі – це запланований та організований офіційний візит президентської пари.

Під час привітання президент Польщі Анджей Дуда вручив своєму українському колезі орден Білого Орла – найвищу і одну з найстаріших нагород у Польщі. «Його вручають видатним людям, які за своє життя зробили винятковий внесок для Республіки Польща та того, що її оточує», – пояснив значення нагороди Дуда.

Однією з головних тем спілкування стало питання безпеки та військової підтримки України її західним сусідом. Так, під час пресконференції стало відомо, що перші 4 винищувачі МіГ-29 уже передані в Україну. Президент Дуда запевнив, що Польща готова передати ще шість таких літаків.

Після відвідин Президентського палацу Володимир Зеленський зустрівся з головою польського уряду. Делегації обох сторін підписали меморандум про співпрацю у відбудові України, а також документ, що стосується угоди про співпрацю у спільному виробництві 125-мм танкових боєприпасів. Політики говорили про транзит зерна з України, відбудову інфраструктури та подальшу інтеграцію до ЄС.

Прем'єр-міністр Моравецький на пресконференції заявив також, що порушив питання Волині. «Ми говорили з президентом Зеленським про трагічні вбивства на Волині і про те, як нам шукати правду, отримати дозвіл на ексгумації. Ми цього дуже сильно прагнемо», – сказав він.

Того ж дня Володимир Зеленський разом з Матеушем Моравецьким вшанував пам'ять загиблих біля Могили невідомого солдата на площі Юзефа Пілсудського. Президент України також взяв участь в інших заходах, ціллю яких було сприяння українсько-польській співпраці.

Однак головний захід візиту президента України до Варшави відбувся ввечері біля Королівського замку. На нього зібралися українці, і не лише з Варшави, а також з Мазурів, Перемишля, Катовиць, Кракова, зокрема й діячі ОУП.

На подію президенти прибули зі своїми дружинами Аґатою Корнгаузер-Дудою та Оленою Зеленською, які цього дня проводили окремі зустрічі у місті.

«Захват викликає позиція всього українського народу, який об'єднався і сповнений рішучості захищати свою країну. Він щодня підтримує воїнів і не дав себе залякати, попри те, що цивільні об'єкти також стають мішенями російських атак», – сказав Анджей Дуда. Польський президент згадав слова Тараса Шевченка з поеми «Полякам»: «Подай же руку козакові і серце чистеє подай! І знову іменем Христовим ми оновим наш тихий рай» і додав: «Здійснилося пророцтво українського поета».

Володимир Зеленський почав свою промову польською мовою: «Вітаю, Варшаво! Вітаю, Польще! Великий народе польський, великий український народе, пліч-о-пліч, об'єднані на цій площі духом свободи, великої історії та славної перемоги, яку ми наближаємо. Я вдячний усім присутнім тут і тим, хто слухає мене по всій Польщі. Я вдячний кожному поляку за братерство».

Президент України подякував Польщі за військову підтримку та відзначив важливість покарання злочинів росії, наголосив на важливості вступу України до ЄС і НАТО та висловив подяку польським містам, які прийняли українців в найскладніший момент.

Слід також додати, що цього дня Володимир Зеленський у Холмі вручив очільникам Ряшева, Перемишля, Любліна й Холма почесні відзнаки «Місто-рятівник». ●

eprasa.pl 02016955f8

Валерія ГУРЖИЙ

Як волонтери в Україні готуються до Великодня

Волонтери – потужна підтримка української армії ще починаючи з 2014 року. З початку повномасштабного вторгнення росії в Україну їхня допомога та підтримка збільшилася у рази. Військові розповідають, що волонтери за лічені тижні закривають більшість їхніх запитів, починаючи від автівок і закінчуючи дронами. Готуються волонтери й до цьогорічного Великодня. Кажуть, що велику кількість пасок не везтимуть, але будуть передавати дійсно необхідні та корисні речі на фронті.

Світлана Сова є головою громадської організації «Жінки берегині», заступницею голови Громадської ради при Святошинській адміністрації та членкинею комітету громадських рад міста Києва. Вона працює з військовими з 2014 року на постійній основі, тримає з ними комунікацію та знає, чого вони потребують. Загалом організація відправляє десь декілька бусів на тиждень. На Великдень везтимуть гостинці хлопцям у Бахмут.

– У волонтерських організаціях зараз склалася така тенденція, що вони співпрацюють з конкретним підрозділом. Ми співпрацюємо зі 131-м батальйоном, допомагаємо їм за різними запитами: обладнання, стратегічне обладнання, амуніція, дрони, старлінки, «кікімори», – розповідає Світлана Сова.

Вона з іншими волонтерами буде для військових готувати паски, але це буде символічно.

– На Великдень ми будемо відправляти паски, але їх буде небагато. Намагаємося передавати воїнам практичні і корисні продукти: пакунки з сухофруктами, горіхи, імбир, мед, лимон, цукерки з чорного шоколаду та домашня випічка. Це все теж будемо зараз відправляти, а ще хлопці просять м'ятні цукерки від болю у горлі. «Пасхального» буму точно не буде, – додала волонтерка.

Світлана Сова каже, що до пасок та здоби треба чай, а також їх треба різати, що не завжди можливо зробити на фронті.

– Ми веземо таке, щоб вони могли зручно та швидко перекусити. Та й горішки з сухофруктами набагато корисніші. До того ж ми думаємо, що у хлопців буде і так багато пасок, бо люди захочуть віддячити воїнам. Ми не веземо дуже багато всього, бо маємо сподівання, що позиції будуть змінюватися, ми будемо просуватися, тож вони це все тягнути із собою не будуть, – пояснила голова ГО «Жінки берегині».

Волонтерка, голова ГО «Нескорені серця України», членкиня Спілки журналістів України Ольга Гарасим'юк розповідає, що волонтерить ще з часів Революції Гідності. Нещодавно вона здійснила свою ювілейну 50-ту поїздку на фронт – двадцять з них було зроблено вже з початку повномасштабного вторгнення. Ольга розповідає, що готують смачненьке для воїнів та визначилися з маршрутом.

– Ми вже готуємося. Будемо їхати двома великими вантажними бусами, веземо машину, веземо смаколики – пакуємо коробками, де все буде, як у нас у великодніх кошиках, тільки у більших масштабах. Будуть 30-кілограмові коробки, де буде все: і паски, і за гуцульськими звичаями – масло, сир, бринза, яйця, копчена ковбаска, бурячок з хріном, солодощі, фрукти. Хлопці дуже люблять бринзу, бо вона довго не псується. Також будемо везти медикаменти, які потрібні госпіталю, дрони, тепловізори, амуніцію, одяг для переселенців. Хлопці хочуть домашньої їжі, і ми їм її веземо – вареники зі шкварками, вони їх потім собі підсмажують, пампушки. Воїни кажуть, що така їжа несе їм тепло рідної хати, – наголосила волонтерка.

Голова ГО «Нескорені серця України» каже, що планують також заїхати до хлопців у госпіталь.

– Ми їдемо за заздалегідь підготовленим маршрутом, але бійці та цивільні залишають свої звернення, і ми можемо трохи коригувати наш маршрут. Плануємо їхати: Дніпро, Гуляйполе та околиці, Покровське, Курахове, Дружківка, Краматорськ, Райгородок, Лиман, Харків, Київ, – пояснила волонтерка.

Керівниця Миколаївської волонтерської ініціативи «Шалені бджілки» Алевтина Асташкіна повідомила, що вони також готують для миколаївських підрозділів гостинці, які передаватимуть під Бахмут, Авдіївку та на херсонський напрямок.

– Ми опікуємося військовими і виконуємо тільки їхні запити. До Великодня готуємося, але це не буде масово, буде на підрозділ по декілька пасок, бо ми розуміємо, що не тільки ми будемо пекти, а й родичі та близькі. Це буде символічно, аби воно потім не псувалося, – пояснила Алевтина Асташкіна.

Голова організації ГО «Запорізькі берегині» Олена Шевчук каже, що із самого початку повномасштабного вторгнення її організація почала опікуватися пораненими бійцями у місцевому госпіталі.

– Ми там прибирали, готували їжу, нам приносили хлопців на ношах у крові. І з тих пір ми цьому госпіталю допомагаємо усім, чим можемо. Минулого року ми замовляли для них пасочки та робили великодню колекцію вишитих писанок. Тоді ми цими писанками прикрасили дерева перед госпіталем і побажали, аби вони були оберегами для кожного бійця та лікарів. Ми вишиваємо цю колекцію, вона дуже аутентична, там немає ні зайчиків, ні кроликів, вони всі як вишиванки. До Великодня будемо пекти паски для хлопців, які отримали поранення та наразі перебувають у госпіталі. У Великдень плануємо, що зранку приїде капелан, посвятить паски, щоб ніхто нікуди не ходив. До того ж раз на місяць волонтери також печуть печиво для поранених бійців, – зазначила волонтерка.

Волонтери ГО «Запорізькі берегині» купують необхідне медичне обладнання, привозять ліки, смаколики, шиють одяг та навіть відкрили власне виробництво.

Олена Шевчук також розповіла, що вже вишито 100 писанок. Одну колекцію з 30 писанок подарують місцевому католицькому храмові, а перед цим передали великі писанки президенту Польщі Анджею Дуді.

– Будемо прикрашати «дерево життя» у знак того, що ми дуже вдячні польському народу за те, що вони першими простягнули руку допомоги Україні, за те, що вони піклуються про наших жінок та дітей, – додала голова організації «Запорізькі берегині». ●

eprasa.pl 02016955f8

Анна ВІННИЦЬКА
Фото авторки статті

Магія й краса писанок родини Керкошів

Мирон Керкош народився в селі Войтківка, що на Бойківщині. Йому було майже тринадцять років, коли 28 квітня 1947 року його родину було виселено. Того дня Військо Польське прийшло до його батьківського дому близько п'ятої години ранку. Тоді пан Мирон мешкав у сусідньому селі Войткова у своєї самітної бабці, де допомагав їй у господарстві. Там в 20-х роках бабця побудувала разом зі своїми доньками хату, яка стоїть і дотепер. Коли родина Керкошів відвідує рідну Войтківку, то заїздить також до села Войткова, щоб побачити хату бабці.

Войтківка Миронові Керкошу найбільше подобається ранньою весною, особливо краєвид на гору. Навколо цієї гори розташувались аж три села: Войтківка, Войткова та Сенькова, яке 1927 року перейменовано на Новосілки-Козицькі. Тоді необроблені частини поля були порослі тереном, який весною квітнув білим – і цей краєвид дуже захоплював: зелені поля та білі смуги терену між ними. Такий пейзаж виднівся з вікон рідної хати пана Мирона, яка була розташована біля дороги неподалік річки.

– Нас було дев'ятеро: чотири сестри та п'ять братів. Дві сестри й троє братів уже померли. Мою родину розкидано по усій Польщі, а я сьогодні в ній найстарший. Тому й організовуємо родинні зустрічі у Войтківці, щоб нащадки знали про своє коріння, – розповідає Мирон Керкош. Сьогодні хати, в якій він народився, уже немає, а на її місці стоїть новий дім. Нині пан Мирон живе у Жидові, що неподалік Кошаліна.

Можливо, це замилування красою природи зумовило любов пана Мирона до писанкарства. Його роботи сміливо можна вважати шедевром декоративно-прикладного мистецтва. Писанки захоплюють як технікою, так і композицією та кольорами. Майстер надає перевагу бойківському стилю із зображеннями галузок, звіряток та сонця, але він любить також поєднувати різні стилі. Завдяки своїм писанкам Мирон Керкош відомий не лише в Кошаліні, але й у інших містах Польщі, куди його запрошують на майстер-класи.

Любов до писанки пан Мирон передав своїм рідним з Кошаліна: писанкарством цікавиться невістка Оксана, це заняття вже встигла полюбити онучка Наталія,

eprasa.pl 02016955f8

а майстриня Марина Леськів з Перемишля, для якої Мирон Керкош – брат бабусі по маминій лінії, саме від нього навчилася техніки творення писанок. За навчання родички Марини, зараз відомої майстрині, пан Мирон отримав диплом від тодішнього перемиського воєводи.

А все почалося 1939 року, коли на Великодні свята до дому Керкошів приїхали дві мамині сестри з Перемишля. Тітки тоді попросили племінників назбирати дубової кори, з якої виготовили коричневу фарбу, зеленого жита для зеленої фарби та кори дикої яблуні для жовтої.

– Я тоді вперше побачив, як тітки, сидячи на кухні, робили писанки, й мені це дуже сподобалося. Особливо роботи наймолодшої сестри моєї мами Стефанії, яка була вихователькою в садочку в Посаді-Риботицькій. Вона не лише прекрасно писала писанки, а ще й вишивала, – розповідає пан Мирон. Однак тоді у Войтківці хлопець так і не спробував створити свою писанку – для цього не було часу, і він був ще замалим – але вже придивлявся, як їх пишуть мамині сестри.

У 1979 році пан Мирон, перебуваючи у Верховині та Коломиї, знову зустрівся з писанкарством. Саме в Коломиї він відвідав музей писанки, де на той час зберігалося приблизно 9 тисяч робіт. Працівник музею міг розповісти історію кожної з них, й тоді Мирон Керкош згадав тіток, які вперше зачарували його своїми писанками. На той час писанкарство в Польщі було не популярне, цей вид мистецтва занепадав, і тому він вирішив зайнятися цією справою. Згодом, у 1984 році, майстер побував у Чикаго, де відвідав виставку писанок. Звідти привіз перші три професійні кістки для створення своїх робіт, фарби та книжки, й з того часу почав брати участь у різноманітних конкурсах.

– Під час родинних зустрічей я із захопленням слухала всі ці розповіді. Натомість, коли вийшла заміж за Марка, ці родинні традиції були вже так розвинені, що зразу змогла черпати знання від свого другого батька, – каже Оксана, яка мистецтва писанкарства навчалася саме в пана Мирона.

Вона зізнається, що писанки захопили її ще в дитинстві. Їй було сім років, коли батько повернувся з США, де відвідував родичів. Звідти він привіз неймовірну писанку, якою Оксана захоплюється до сьогодні. Згодом писанка розбилася, і тоді другий батько – так вона називає батька чоловіка – наклеїв шкарлупу на інше яйце, щоб зберегти візерунок. Саме ця писанка майже п'ятдесят років тому стала для Оксани прикладом неперевершеної майстерності. Сьогодні вона сама створює такі роботи, однак тоді це їй здавалося неможливим. Оксана також бере участь у майстер-класах і часом приїжджає туди разом з паном Мироном.

– Традиція створення писанок на нашій території відродилась, і я дуже з цього задоволений, – радіє Мирон Керкош. Він не згадує, що це сталося також завдяки йому, бо організовані ним раніше майстер-класи саме зараз приносять плоди.

Зазвичай створення писанки вимагає багато часу. Одну писанку, зроблену за допомогою кістки, можуть писати 5-6 годин, але буває, що робота триває й два дні. На моє питання: скільки писанок створив, пан Мирон відповідає, що, можливо, близько тисячі. Проте Оксана одразу коригує цю цифру.

– Коли я дивлюся до кошиків наших знайомих, з якими вони приходять святити паску, то зразу впізнаю лінію батька. Цих писанок сотні. Крім того, у нашій родині існує традиція на кожні свята дарувати одне одному саме писанки, – розповідає Оксана.

– Ще у Войтківці, коли Великодні свята припадали на квітень, дідо брав писанку, виносив її в поле та клав під першу борозну, що мало забезпечити добрий урожай, – каже Мирон Керкош. А йому як дитині тоді було жаль такого гарного яйця. Сьогодні ж він сам створює захопливі писанки – символ продовження життя й пробудження природи. ●

Писанки Марини Леськів. Фото з архіву «НС»

eprasa.pl 02016955f8

Григорій СПОДАРИК
Автор фото – Михайло Тхір

«Знаючи одну мову, швидше і краще вивчиш і другу, і третю»

Роксана Тхір з Ольштина навчає англійської та італійської мов і розвиває свою онлайн-школу. Володіє також українською, яку вивчила вдома та у школі в Ґурові-Ілавецькому, тому радо приймає учнів з України. У розмові розповідає про методи роботи, що мають бути сучасними й динамічними.

– Насамперед хочу запитати, чим для тебе є навчання?

– Це моє захоплення, і тому мені легко навчати інших. Учні просто це відчувають. Я мала можливість працювати за кордоном і дізнатися про різні методи навчання. Вибрала ті, які дають найкращі результати. Також вигадую нестандартні ідеї, що приваблює учнів.

– Як це виглядає на практиці?

– Мій метод охоплює багато різної діяльності. Я показую, наприклад, короткі відеоролики, які учні знають з популярного Тік-току. Використовую також ігри, що допомагають вивчити граматику. Колись я думала, що це неможливо, що треба все просто завчити. Але у наш час читання довгих текстів не приваблює, тому відходжу від цього. Вважаю також, що краще, щоб діти впродовж уроку вивчили 3-4 речення правильно, ніж 20, які не запам'ятають. На моїх уроках є різноманітність – багато говоримо чи слухаємо, до того ж все відбувається швидко й динамічно. Я намагаюсь використовувати дещо з досвіду, здобутого у лемківській передачі «Кермеш» на Радіо Краків. Там пояснювали, що зосередження людини триває 3-4 хвилини, після чого має бути перерва, наприклад, музична. Під час моїх уроків такою перервою є пісні або ритмічна читанка в стилі реп, мовні розминки тощо. Якщо бачу, що діти втрачають зацікавлення, то вводжу рухову активність. У такий спосіб я вже працювала в Італії та Іспанії. Має бути динамічно, інтенсивно, але насамперед ефективно.

– У час пандемії багато вчителів скаржилися на дистанційне навчання, бо воно обмежує контакт і таке потрібне відчуття емоцій учня. Яка твоя думка?

– Колись я не вірила, що дистанційні уроки можуть бути цікаві й що можна встановити контакт з дітьми та добрі стосунки. Варто зауважити, що половина учнів потрапила до мене під час пандемії, а половина вже після неї. Багато залежить від характеру конкретної дитини. На основі роботи в Італії я помітила, що дистанційне навчання дало можливість розкрити себе несміливим дітям. Є учні сором'язливі, але коли вони перебувають у своїй кімнаті, в домашньому затишку, то почуваються безпечно й стають відважнішими. Я також не маю нічого проти, щоб під час уроку учень щось перекусив або мав під рукою напій. Також в Італії я помітила, що під час навчання онлайн почали брати голос ті діти, які

eprasa.pl 02016955f8

раніше майже не озивалися. Звичайно, частина хотітиме зустрітись наживо, але на основі досвіду з учнями, з якими працюю, бачу, що онлайн-формат впливає на них позитивно. Те, що вони перебувають у себе вдома, дає мені низку можливостей. Наприклад, я прошу їх, щоб принесли три свої улюблені речі або ті, які пов'язані з їхнім хобі. Це дозволяє мені увійти в їхні світи, краще познайомитися. Коли ми вивчали слова, пов'язані з одягом, то дівчата відкривали шафи й показували майже весь свій гардероб. Усе це я роблю для того, щоб навчання було динамічним і максимально індивідуалізованим. Навчання онлайн має також переваги логістичні, бо батьки не мусять витрачати кошти і час на дорогу. Часом просто забуваю, що ми з учнями знайомі лише із зустрічей онлайн. Це, певно, тому, що досить швидко з'являється довіра одне до одного, бо розмовляємо на різні теми, наприклад, про те, що відбулося в школі чи про їхні зацікавлення.

– На чому ще полягає твій метод?

– Навчаю індивідуально та в парах. Намагаюсь дізнатись про зацікавлення учнів і це потім використовую. Коли бачу, що якась тема зараз не підходить, то відкладаю її на інший час. Роблю ставку на комунікацію й вміння домовитися. Хочу також організувати розмови з «нейтів спікерами». Тому вже незабаром у моїй школі буде можливість вивчати іспанську. Учителем буде Карлос родом з Мексики, який жив у США та Польщі. Він також активний і людина із захопленнями. Живучи у Варшаві, разом з українцями та білорусами записував музику в студії. Це захоплення й креативність він використовує в роботі, оскільки музика цікавить багатьох учнів і одночасно відкриває низку тем, які можуть бути основою для навчання. У мене немає традиційних домашніх завдань – роблю ставку на слухову активність, тому заохочую слухати вже згадані вище ролики. Я бачу, що діти зараз завантажені, тому пропоную слухати ці матеріали по дорозі на заняття в басейні чи карате. Це ще називають використанням «мертвого часу». Хочу підкреслити, що під час навчання іспанської використовую ті самі методи, що й у випадку англійської.

– Чи знання української допомагає у твоїй роботі?

– Так, до мене почали звертатися люди з України. Для них, напевно, є плюсом, що їхній учитель англійської мови володіє також українською. Це має значення, коли потрібно пояснити якісь нюанси, пов'язані з граматикою. Однак зазвичай мій метод полягає в тому, щоб говорити якнайбільше англійською. Зараз маю двоє учнів з України й одного з Білорусі. Вікових обмежень немає, проте зосереджуюся на навчанні школярів від першого класу початкової школи й старше. Готую теж учнів до екзамену восьмикласника та атестата зрілості. Загалом зі старшими учнями програму навчання укладаю так, щоб вона відповідала саме вимогам атестата. Готую також до екзамену «Кембридж», який дає учням міжнародний сертифікат. Про таку можливість попросили самі батьки моїх учнів.

– Скільки часу потрібно, щоб вивчити мову й більш-менш вільно нею користуватися?

– Це дуже індивідуальне питання, але загалом мої уроки раз на тиждень і ретельна робота учня дають можливість досягти значного прогресу за півтора року. Думаю, що двох років достатньо для вільної розмови. Тут існують різні виклики. Якщо бачу проблеми з вимовою, то надсилаю учням ролики, які допомагають розвивати цю здібність. Бачу, що інколи проблемою є укладання губ під час вимови англійських звуків. Тоді надсилаю відповідні матеріали для тренування. Наука – це процес, не обіцяю, що навчу когось мови за два тижні.

– Як, на твою думку, сьогодні виглядає «рейтинг» мов. Чи англійська надалі посідає непохитне перше місце?

– Англійська залишається провідною. Цю мову найчастіше вчать у школах. Крім того, її вважають мовою подорожей чи бізнесу. Її мають знати освічені люди. Наприклад, мої знайомі, які проходять співбесіди на роботу, говорять, що знання англійської зараз є стандартом і частим є запитання про володіння ще якоюсь додатковою мовою. Однак міфом є те, що всі представники молодшого покоління знають англійську. Часто зустрічаюся з учнями, які після восьми років навчання в початковій школі мають проблему зі складанням одного речення. Тоді шукаю, в чому полягає проблема – чи ця молода людина знеохочена, закрита чи ще щось. Не знаю, чому так, але помічаю, що діти дуже часто не люблять уроків англійської у своїх школах. А зрозуміло, що легше навчитися того, що любиш. Цей фактор також враховую у своїй роботі. Тому, коли бачу, що когось цікавить спорт, то на пов'язаних з ним словах вивчаємо граматику. Часом доводиться відстежити всі матчі чемпіонату, щоб бути в курсі. Часом бачу, що дитина просто має талант до мов і з матеріалом працює «як буря». Тоді, щоб не марнувати здібностей, заохочую додати другу мову. Крім того, вважаю, що, доклавши зусиль, кожен може вивчити якусь чужу мову. Факт, що кожен з нас навчився рідної, свідчить, що в нашому мозку є для цього знаряддя й засоби. Питання лише в часі та відповідному методі.

– А що ти сказала б батькам, які переживають, що мов для вивчення буде забагато? Такі думки можуть виникати, зокрема, в нашій громаді, де діти вчать ще й українську.

– Немає перешкод для того, щоб дитина одночасно вивчала дві чи навіть три мови. Я це бачила в Італії, де діти були саме тримовними. Інколи вони змішували й одночасно вживали усі мови, бо їм, наприклад, більше подобались якісь конкретні слова. Потім це змішування зникло саме собою. Хоч це знов питання індивідуальних здібностей. У ситуації з нашою громадою, вважаю, що це не проблема, коли дитина одночасно вчить польську, українську та англійську. Навпаки, думаю, що володіння однією з мов дає можливість швидше й краще вивчати другу. На своєму досвіді знаю, що знання англійської допомагало мені у вивченні італійської. Наведу приклад: ті слова, що в англійській закінчуються на «-ейшин», в італійській мають свій відповідник з кінцівкою «-ціоне». Тому зовсім не розумію пояснень, що хтось виписує дитину із занять української мови, бо це заважає вивченню польської. ●

Контакти до вчителів (Роксана Тхір та Карлос Олгуін Пенья, який додатково в Ольштині запрошує на уроки гри на гітарі) – facebook.com/vagabondo.eu, roksana13.04@gmail.com, тел. 500 255 364.

eprasa.pl 02016955f8

Павло ЛОЗА
Фото автора статті та з архіву НД

«Краєчка» – музика від дітей для дітей

Альбом «Краєчка/Krajeczka» – це збірка українських пісень та ігор для дітей. Запис є унікальним дидактичним матеріалом для вчителів, вихователів та батьків. Презентація альбому відбулася 25 березня в Народному домі. Придбавши цю платівку, ви також можете підтримати ремонт українського Народного дому в Перемишлі.

Перші виступи

«Краєчка» є частиною «дорослого» перемиського гурту «Крайка», який одинадцять років тому заснували гімназисти «шашкевичівки».

Уперше малеча виступила під час ювілейного концерту «Крайки» в листопаді 2021 року. І саме вони того вечора перебували в центрі уваги.

– Тоді все й почалося. На ювілейному концерті в 2021 році на сцені їх було четверо. Виступ дітей супроводжували справді гучні аплодисменти. Для нас це стало сигналом, що з малечею варто працювати та розвивати її, – розповіла керівниця гурту Тетяна Наконечна.

Перемишлянка зізнається, що ідея створити альбом для дітей виникала в неї давно. Попри те, що ювілейний концерт «Крайки» 2021 року став народженням дитячої формації, потім юні артисти довго не співали разом. Одразу після 24 лютого 2022 року будь-яку мистецьку діяльність було призупинено аж до часу, коли до Перемишля зателефонував Пйотр Кендзьорек з Радіоцентру народної культури (Radiowe Centrum Kultury Ludowej) та запропонував з огляду на ситуацію, пов'язану з війною в Україні, розробити музичні матеріали для роботи з дітьми. Як відомо, унаслідок повномасштабного нападу росії на Україну тоді до Польщі прибувало все більше дітей-біженців.

Так народилася ідея проєкту, який би об'єднував польських та українських дітей. За підтримки Польського радіо було розроблено концепцію, після чого світ побачив альбом у двох частинах.

«До нас почали приходити діти. Ми одразу побачили, що треба знову починати працювати. Сьогодні в групі є й діти учасників «Крайки», й ті, хто приїхав до Польщі після 24 лютого 2022 року», – розповідає керівниця гурту.

Пісні, що ввійшли до альбому

«Краєчка/Krajeczka» – це збірка українських мелодій та музичних ігор для дітей. На першому диску записано сімнадцять українських пісень. Друга платівка – це одинадцять інструментальних композицій з мелодіями музичних творів, що містяться в першій частині. Як наголошують автори проєкту, наявність цих двох частин дає можливість не лише слухати пісні, але й використовувати записані мелодії під час співу з дітьми, зокрема, в пунктах навчання української мови, школах, садочках

та просто вдома. Малюки зможуть співати під акомпанемент скрипок, цимбалів, бубнів і басу.

За інструментальну частину відповідала капела Сергія Охрімчука, який не перший рік співпрацює з «Крайкою». Крім того, молодим артистам допомагали дорослі учасники гурту.

eprasa.pl 02016955f8

– Дитячих пісень насправді небагато. Колись діти співали здебільшого те, що співали й дорослі. Звичайно, були колискові пісні, але це були мелодії, котрі виконують для дітей. До нашого ж альбому ввійшли пісні, які дійсно співали самі діти або які були популярні серед підлітків. Дітям вони сподобалися, – зазначає Тетяна Наконечна *(на фото)*.

Як наголошують автори альбому, від початку проєкту вони зосередились на матеріалі для дітей, і насамперед – на піснях, які малеча співатиме сама. Тому ініціатори платівки не лише використовують пісні, котрі зібрав польський фольклорист Оскар Кольберґ, а також з власного архіву, які накопичували роками. Музичні твори походять з Віташиць біля Перемишля, Ніновичів біля Радимна, Черняви біля Мостиськ, Савини біля Холма та інших сіл польсько-українського пограниччя.

Багато з пісень були популярні в 60-70-х роках серед української громади Перемишля, яка поверталася із західних земель.

– Є й низка пісень, де діти не лише співають, а й при цьому жестикулюють, – розповідає керівниця колективу. Тому це також хороший матеріал, який можна використати в дитячих садках для найменших.

В описі, що додається до платівки, є інструкції до цих ігор. Також він містить тексти, написані українською та польською мовами з урахуванням діалектизмів, та інформацію про походження пісні.

Обкладинку для альбому розробив представник української громади з Ольштина Андрій Філь, який професійно займається дизайном.

Інтеграція дітей

Платівку створено з думкою про маленьких українців, які знайшли притулок у Польщі після 24 лютого минулого року. Вона може бути чудовим матеріалом для вчителів, щоб через музику об'єднати дітей, народжених в Польщі та Україні. Для осіб, які не знають української мови, до альбому додано слова текстів у польській транскрипції. Також до нього ввійшла одна пісня польською мовою.

– «Бандурка». Ми взяли цю мелодію спеціально, тому що вона про бандуру. Відомо, з якою країною асоціюється цей інструмент, – додає Тетяна Наконечна.

Керувати ансамблем їй допомагає етномузикознавчиня і хормейстерка з Києва Іванка Данилейко, яка з весни минулого року мешкає в Перемишлі. Вона також бере участь у виборі репертуару для «Краєчки», а в гурті співають двоє її дітей.

Якщо в старому складі «Краєчки» було восьмеро учасників, то сьогодні охочих співати в гурті стало більше. Зараз щотижня на репетиції до Народного дому приходять кілька десятків дітей віком від 4 до 13 років і з Польщі, і з України. Усі вони живуть у Перемишлі та навчаються в місцевій «шашкевичівці», а також у дитячому садку, де працює українська група.

У презентації альбому 25 березня в Народному домі брав участь і оригінальний, і розширений склад.

Купуєш та ремонтуєш

Кожен може придбати альбом «Краєчки» з автографами маленьких співаків та додати свою «цеглинку» до ремонту українського Народного дому в Перемишлі. Зважаючи на те, що деякі з цих юних артистів ще не вміють добре писати, сувенір у вигляді диска з автографами може бути справді чимось особливим.

Вартість «цеглинки» – 100 зл., без автографа – 40 зл.

Банківські реквізити:

Об'єднання українців у Польщі, Відділ у Перемишлі,
ul. Kościuszki 5, 37-700 Przemyśl,
Poland PLN: 65 1240 2568 1111 0010 9837 7308

Примітка в назві: **darowizna na działalność statutową – Krajeczka.** ●

eprasa.pl 02016955f8

Історичний календар

КВІТЕНЬ

Підготувала Олена ГУМЕНЮК
Фото з Вікіпедії

10 квітня 1898 р. в Полтаві народився Степан Іванович Скрипник (Мстислав) (1898–1993), патріарх Київський і всієї України. Його батько походив із козацького роду, мати – рідна сестра Симона Петлюри. Навчався в Полтавській першій класичній гімназії, закінчив офіцерську школу в Оренбурзі.

У березні 1918-го вступив до кінно-гайдамацького полку імені Костя Гордієнка, з 1920-го – у 3-й Залізній дивізії Армії Української Народної Республіки. Отримав старшинське звання хорунжого. Особистий ад'ютант Головного отамана Української Народної Республіки Симона Петлюри (1920–1921). У 1923-му емігрував до Варшави, закінчив Вищу школу політичних наук. У 1930-му обраний послом до польського Сейму, відстоював права українців у Польщі. Брав участь у церковному і релігійному житті. 1 вересня 1941 р. увійшов до складу «Тимчасової адміністрації Української православної церкви» на Волині.

У квітні 1942-го прийняв постриг під чернечим ім'ям Мстислав, висвячений на єпископа Переяславського. Восени був заарештований Гестапо (таємна державна політична поліція Третього Рейху), перебував у в'язницях Чернігова, Прилук та Києва. За клопотанням духовенства звільнений у квітні 1943-го. З 1947-го – митрополит УПЦ Канади. З 1949-го – митрополит УПЦ в Америці. Збудував церковно-меморіальний комплекс у Саут-Баунд-Бруці, поблизу Нью-Йорка. Очолив УПЦ у США в 1971-му.

30 жовтня 1989 р. проголошений патріархом Української автокефальної православної церкви в Україні та за кордоном. На Всеукраїнському православному соборі в червні 1990-го обраний патріархом Київським і всієї України УАПЦ. В жовтні прибув до України. Після створення в 1992-му УПЦ Київського патріархату проголошений її патріархом. Тоді ж передав новоствореним Збройним силам України прапор 3-ї Залізної дивізії Армії Української Народної Республіки.

За три роки свого патріаршества Мстислав сім разів відвідував Україну з тривалими візитами. На Всеукраїнських зборах Народного руху України в жовтні 1990-го він сказав: «Що б ми хотіли від політичних громад? Щоб вони розуміли роль Церкви в житті нашої нації… Церква – це є те середовище, навколо якого наростає моральна сила».

18 квітня 1918 р. створено Товариство Червоного Хреста України. 15–18 квітня 1918 р. у Києві проходив з'їзд, на якому й було створено Товариство. На форум зібралися активісти руху, представники медико-санітарних організацій Союзу земств і Союзу міст. Коло діяльності організації було доволі широким: допомога біженцям та військовополоненим, турбота про інвалідів і дітей-сиріт, боротьба з голодом та масовими епідеміями – створювалися лазарети і госпіталі, пункти харчування і будинки для безпритульних, протитуберкульозні та венерологічні диспансери, станції боротьби з малярією. За ініціативи Товариства Червоного Хреста України будувалися громадські пральні і лазні, засновувалися фельдшерсько-акушерські пункти, аптеки та магазини санітарної гігієни. В роки голоду 1921–1923 рр. організовувалися безкоштовні їдальні, селянам роздавалися продовольчі пайки.

19 квітня 1917 р. у Києві розпочав роботу Всеукраїнський національний конгрес, який перетворив Українську Центральну Раду на всеукраїнський представницький орган із законодавчими повноваженнями. Зала у будівлі Купецького зібрання, де проходив конгрес, ледь вміщувала запрошених, яких з усіх українських губерній прибуло півтори тисячі. «Море голів і від краю й до краю котяться хвилі мелодійної української мови, – писала газета «Киевская мысль». – Партер наповнюють делегати, кількість яких перебільшила тисячу чоловік. Але це ще не все, очікують ще й тих, хто не встиг прибути на сьогоднішнє засідання… Кількість делегатів щогодини виростає за рахунок нових, що прибувають залізницею, пароплавами, кіньми і навіть пішки. Це вже свого роду українське патріотичне паломництво».

Підсумком першого дня роботи конгресу стало ухвалення делегатами резолюції про національно-територіальну автономію України у складі федеративної та демократичної росії та забезпечення прав національних меншин, котрі живуть на українській землі. Наступного дня делегати зібрання підписали резолюцію про те, що всеросійські Установчі збори матимуть право санкції нового державного ладу росії, відтак і автономії України. Також закликали прихильників нового ладу в Україні не залишатися пасивними та разом з представниками інших народів, що живуть в Україні, «негайно творити підстави її автономного життя». Головою Центральної Ради таємним голосуванням обрали Михайла Грушевського, його заступниками – Володимира Винниченка та Сергія Єфремова. Мала Рада повинна була повідомити Тимчасовому урядові в Петрограді позицію України щодо свого майбуття.

22 квітня 1918 р. кримська група Армії Української Народної Республіки (УНР) під командуванням полковника Петра Болбочана звільнила Крим від більшовиків. Після підписання мирної угоди з Центральними державами в Брест-Литовську (лютий 1918 р.) українське командування планувало ще до підходу австро-німецьких військ зайняти Крим (що формально не входив до складу УНР) і взяти під контроль Чорноморський флот.

eprasa.pl 02016955f8

10 квітня 1918-го з частин Запорізької дивізії була сформована Кримська група на чолі з полковником Петром Болбочаном, яка й вирушила до Кримського півострова. Вона мала випередити німців (15-та ландверська дивізія генерала фон Коша наступала слідом за групою Болбочана) і заволодіти Таврійським півостровом раніше за союзників.

18 квітня армія УНР взяла Мелітополь, здолавши вперту оборону червоних. Українці продовжували безупинно насідати на більшовиків, 21 квітня зайняли Новоолексіївку і блискавичною операцією вночі захопили переправи через Сиваш. Загін відчайдух на чолі з сотником Петром Зілинським на мотодрезинах (транспортний самохідний засіб з двигуном внутрішнього згорання мотоциклетного типу) проскочив замінований міст, розігнав найближчу охорону і під прикриттям бронепоїздів Семена Лощенка та Павла Шандрука, що рухались слідом і вели безперервний кулеметний та гарматний вогонь, дезактивував вибухівку. Результатом стрімкого наступу стала повна деморалізація більшовицького війська: піхота захопила окопи червоних, ворог покинув позиції і панічно відступив. У групі Зілинського не загинув жоден вояк.

Аби не дати противнику отямитись, Петро Болбочан не став очікувати підходу основних сил і продовжив переслідування більшовиків. Надвечір 22 квітня Кримська група розбила більшовицький заслін під Джанкоєм, вузловою станцією на півночі півострова, і увійшла в місто, вже зайняте німцями.

До групи Болбочана почали приєднуватися кримськотатарські повстанці. 24 квітня українські загони зайняли Сімферополь, наступного дня – Бахчисарай. А кінний полк гайдамаків імені Костя Гордієнка на чолі з полковником Всеволодом Петрівим гірськими стежками просувався у напрямку Севастополя і 28 квітня розпочав бої з більшовиками на підходах до міста. Як наслідок, 29 квітня Чорноморський флот підняв український прапор і оголосив про підпорядкування уряду в Києві.

Однак успіхи українського війська загострили відносини між союзниками. 26 квітня німецька дивізія оточила всі місця дислокації українських військ у Сімферополі та оголосила ультиматум Петру Болбочану негайно скласти зброю і виїхати з Криму. Після напружених перемовин Кримська група 27 квітня залишила півострів і зі зброєю, знаменами та значною частиною захопленого майна передислокувалася до околиць Мелітополя.

25 квітня 1900 р. у Києві народилася Вероніка Черняхівська (1900–1938), перекладачка з п'яти європейських мов, поетеса, «зрубана гілка дерева Старицьких» – так назвав її дослідник біографії Юрій Хорунжий. Трагічна доля Вероніки Черняхівської – представниці родини Старицьких-Лисенків, стала символом української інтелігенції першої половини XX ст.

Змалку Вероніка захоплювалася літературою, іноземними мовами, музикою, театром, мріяла про сцену. Вчилася на юридичному факультеті, отримала вищу економічну освіту. Але творча натура вимагала реалізації в іншій сфері, тож працювала перекладачкою. Їй належать переклади українською мовою творів Джека Лондона, Еміля Золя, Чарльза Діккенса, Стендаля, Гі де Мопассана, поезій, а також наукової медичної літератури.

Восени 1929-го Вероніку Черняхівську органи НКВС затримали за звинуваченням у причетності до справи Спілки визволення України – сфабрикованої радянськими органами влади з метою викрити нібито антирадянську організацію серед українських науковців. Але тоді до арешту не дійшло. Натомість батьки Вероніки отримали умовні терміни. А сама вона втратила роботу та перебувала під постійним наглядом радянських органів держбезпеки. Після другого арешту за сфабрикованими звинуваченнями у шпигунстві на користь Німеччини її розстріляли 23 вересня 1938 р.

Про долю Вероніки Черняхівської стало відомо у 1990-му, коли на запит Музею видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського та Михайла Старицького була видана довідка КГБ УРСР про її реабілітацію.

eprasa.pl 02016955f8

Марко ПОСТІВ-ЯРУГА

Великый Ден

Каждий Великден мали бы сме сьвяткувати радісно, але тогорічне пережыванє Воскресіня Господнього зас осквернене єст війном о Украіну. Заграбникы фурт радят о мирній операциі и о мирі, а сіют темряву, страх, смерт и знищыня. Наіздник з подібныма собі брехунами цілый час оплюват вільный сьвіт, ничым люде давно тому Ісуса Христа судженого перед Понтійом Пилатом. Сучасний фарисей має сміліст о мирі радити, а з війном ити, так як колиси, во імя Боже забивати Бога и вшытко, што істинне, што на собі має печать Бога Жывого.

В росиі до Бога інструментальні підходят не од вчера, білий цар главом *Священного Правительствующего Синода* стал в 1721 році. руска церков на коротко на волю выбила ся в 1917 році, але ленін и сталін (адже червены царьове) жорстоко нищыли вшелияку Господню Церков. По 1943 році, кєд гітлер был юж під москвом и сідил сталінови на карсі, генералисмус «ласкаво» дозволил на одбудуваня руской православной церкви, але цілковито підкорил єй своїй владі. Гнеска главом єй нибы то єст кирило, але так по правді кєрує ньом путіновскє кгб. В росиі брехня діє так долго и перфекцийні, же вшытко ся юж путат и плянче зо собом, и то не лем там, аджи дехто посеред нами боіт ся правду звати правдом.

Пережыли сме Вєльканоц и дожыли Великодня, але як на долони видно, же для Украіны не настала ищы ани Велика Пятниця. Даст Бог, же не настане (Украіна переходила през ню початком ХХ столітя). Воскресшый Ісус Христос дал бы, же не будеме мусіли так долго ждати кінця руской специяльной операциі, як долго в росиі ждеме кінця червеного гоніня Церкви Господньой, оно так по правді до гнеска ся не скінчыло. Оно не скінчыло ся ищы и в Украіні, поведінка неєдного сьвященника доказує, же насправді дожыли сме часів, в котрых чорт в фелон ся вбрал и на свою червену службу ваткат.

На жаль, війна кладе ся тіньом и на нашым пережыванню Воскресіня Христового. Гырмит далеко од нас, одголосы руского миру чуєме лем в телевізори, радию и з інтернетовых сторінок, але своє пятно одтискат и на нас, и то выразне. Єґомосьці голосят, же справді віруючым нихто и нич не зможе забрати радости з перемогы Жытя над смертьом. Єднак специяльна, руска, «мирна» операция неєдного захысника самостійной Украіны «обдарувала» смертьом, адже іх родинам тяшше радувати ся в Великден Господній. Сьвяті вірим, же каждый, хто главу склал за волю Украіны, жыти буде. Кєд не жытьом вічным в Ісусі Христи, то в памяти жыющых, а памят о ных піде з рода в рід. Надійме ся, же вшыткы захысникы Украіны жыти будут в Воскреслым Ісусі Христі.

В лавах ЗСУ не є прецін криминалистів, якых на війну звільнено з гарешту, котры зо збройом в руках змывали бы ганьбу и выбивали ся на волю. Не є и наймитів воюючых за грошы, сут лем ідейны добровольці. Не нам судити іншых и не чудуєме ся наіздникам, сут такыма як держава (продайна и тюремна) посилаюча іх в Украіну. Більшіст бійців ЗСУ, Теробороны и Національной гвардиі – то добровольці, котры в сучасні сьпіванці, бесідуючій о війні, сут *Воінами Добра* и *Сьвітла*. Од такых воінів юж лем крочок до справжнього Християнина апостолом Павлом згадуваного в листі до Ефесян (6, 10-17). Дякуйме Богови, же серед захисниками самостійной Украіны не бракує такых Божых воінів, котры одягли ся: *в повну зброю Божу, завдяки тому за лихой годины могли дати одпір и встояли перемагаючы вшытко.* Треба фурт памятати, же Украіна цілий час боре ся: *не проти тіла і кырви, але проти начал, влады, проти правителям сьвіту темрявы*. Повну зброю Божу взяти на ся має каждий християнин: *підвязавшы бедра нашы правдом, вдягнувшы на ся зброю справедливости і взувши ся в готовіт проповідуваня Євангелиі цілому мирови*. Каждий не мусит воювати зо смертоносном збройом в руках, кєд не можеш, або не хочеш того робити, допомагай захисникам боронити свободу Украіны и цілого вільного сьвіта. Борони нас Боже, не проклинайме ворога, він тіж Божый, хоц падшый. Не впадайме в одчаянну недовіру, памятайме, же она діткла аджи св. Петра (и то аж три разы). Твердо и до кінця стійме під крестом Господнім, так як колиси робили сесе св. Йоан, Богородиця Діва ци Мария Магдалина. Хоц глошли сме в Великден, стійме під крестом Господнім, вшак Велика Пятниця для Украіны ищы ся не зачала, ищы лем єй судят и бичуют. Штож, хоц то не Велика Пятниця, але и так берме примір и з Благообразного Йосифа, оддайме шану тым, котры жытя оддали и за нашу свободу.

Борме ся, а побореме, ниґда не тратме віры в перемогу, не дозвольме страхови заволодіти нами. Ворог лем того жде, дезінформацийом бє по очах и ухах, хоче засіяти в нас недовіру и ворожнечу, адже медже самыма нами. Не здавайме ся аджи, кєд першый раз впадеме, не покладайме ся лем на своі сили, а фурт надійме ся на Божу силу и Божу допомогу, а Бог нас не лишыт ниґда. Най каждый боре ся так як знає, кєд нич не будеме робити, програме, страх звяже нам рукы и ногы, а язик оніміє з переляку. Ни ворог, ни страх не буде володіти нами, кєд твердо будеме стояти в Воскреслім Ісусі Христі, кєд приоблечеме ся в Сына Чловечого, в Человіколюбця. Товды вшелиякє зло не буде мало приступу до нас. Товды адже в бою падший буде переможцем, бо ворог може закінчыти лем наше туземне жытя. Того, якє приоблечений або приоблечена во Христа дістає назад од Всевышнього, не годен одобрати нам нихто, кєд сами го зас не оддаме.

Не забывайме и о нашій Непереможній Владарці, Єдиній Небесній Незаступимій Покровителці нашій. Не так давно стрінул єм ся зо старом молитвом: ***О Маріє Неустаючой Помочы*** *выслухай Тебе благаючых. З надійом кличеме до Тебе,* ***Ты можеш нам помочы в каждій потребі. Марія нам помогла, Марія нам може помочы, Марія хоче нам помочы, Марія нам поможе***. Мати Воскресшого Сына Божого поборе кажде горе и допоможе каждому, хто стане під Єй омофором. Зробме вшытко, жебы не чула од Ісуса того, што на весілю в Кані Галилейскій: *Што мі до того жено, або и Тобі? Таж не пришла година моя!* (Йо. 2, 4). Знайме, же як и нам дачого бракне, вірме, же оно подане буде и нам, так як весільным гостям в Галилейскій Кані, тіж краще од жаданого. Адже ниґда не лишайме покрова Непереможной Владаркы, подающой жывот вічний каждому отверающому серце и душу на Бога. ●

eprasa.pl 02016955f8

РЕЦЕНЗІЇ

«W zwykłych słowach wielka moc» / «У звичайних словах велика сила». Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2022, 56 s.

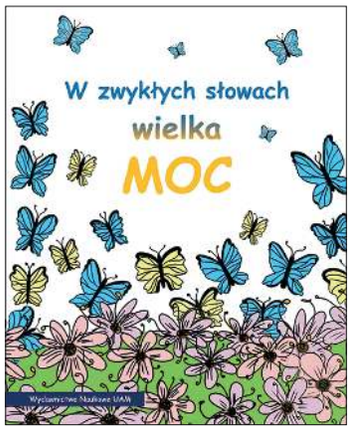

Ярослава КОБИЛКО

Університет ім. Адама Міцкевича в Познані – дітям з України

Цікаву ініціативу для дітей-біженців з України реалізували в межах проєкту, організованого Університетом ім. Адама Міцкевича в Познані. Було проведено зустрічі й розваги для наймолодших, а також видано книжку з творами польських студентів, які в такий творчий спосіб хочуть розрадити юних читачів у тяжку годину.

До книжки «W zwykłych słowach wielka moc» / «У звичайних словах велика сила» увійшли роботи учасників Літературного конкурсу для студентів, а ілюстрації до неї створили самі діти. Тираж книги становить 110 примірників. Оскільки видання двомовне – українсько-польське, діти з України також мають нагоду краще пізнати польську мову. Цю книжечку з казками та оповіданнями малеча отримала на організованій для них зустрічі, під час якої відбулося багато цікавих заходів.

Інформація про університетську ініціативу надійшла до мене від пана Стефана Лашина. Він і познайомив нас з ініціаторкою, організаторкою та координаторкою проєкту – професоркою Аґнєшкою Громковською-Мелосік.

Літературний конкурс та зустрічі цього року відбуваються вже вдруге, а до організації заходів для дітей долучився чудовий колектив.

Проєкт під назвою «У звичайних словах велика сила» започаткував Центр мультикультурного навчання і дослідження соціальної нерівності та факультет педагогічних наук Університету ім. Адама Міцкевича в Познані під керівництвом уже згаданої професорки Аґнєшки Громковської-Мелосік. Треба додати, що вона також є співавторкою книжки «Українські воєнні біженки. Ідентичність, травма, надія» («Ukraińskie uchodźczynie wojenne. Tożsamość, trauma, nadzieja». Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls, 2022).

Проєкт 2022 року охоплював три основні етапи. Перший з них було адресовано до студентів та докторантів Університету ім. Міцкевича. Йдеться про конкурс на найкращі літературні твори для дітей-біженців з України. Варто зауважити, що захід відбувся в дуже короткий термін – його було оголошено 11 березня 2022 року, а 4 травня вже названо результати. На конкурс надійшло кількадесят літературних творів – оповідань, казок, віршів – від представників різних факультетів (факультету психології й когнітивістики, факультету педагогічних наук, факультету соціології, факультету неофілології, факультету антропології й культурознавства). Нагородою за найкращі праці була публікація в книжці «У звичайних словах велика сила». До неї ввійшли такі тексти студентів: «Цінність малої людини» (Julita Maćkowiak), «Колискова для плюшевого ведмедика» (Julia Jezierska), «Пригода лелечої родини – оповідання про витривалість, любов і мужність» (Sandra Piaskowska, Weronika Szłapka, Wiktoria Przybylska, Oliwia Dardas), «Палітра барв» (Karina Barecka, Izabela Napierała, Anna Wojczyńska) та «Мій маленький зелений рюкзак» (Zuzanna Koczorowska). Коли читаєш ці невеличкі літературні твори, відчуваєш, що автори щиро підтримують українських дітей, виявляють розуміння ситуації, емпатію та вдало знаходять слова для тих, кого доля занесла в чужий край. У оповіданнях, сучасних казках українські діти можуть прочитати про приязнь, любов, мрії, відвагу, успішну співпрацю, креативність, цікавість до світу та нові життєві ситуації, пов'язані з утечею та несподіваним перебуванням у сусідній Польщі.

Друга ініціатива проєкту стосувалася дітей з України, яким запропонували створити малюнки. Аґнєшка Громковська-Мелосік наголошує, що кожна художня праця була для організаторів доказом глибоких переживань з боку маленьких українців їхнього досвіду втечі від війни та перебування на чужині. Це були праці дітей, які зараз мешкають у містах Познань, Пущиково та Каліш. Журі вибрало деякі з них для публікації.

І третя ініціатива проєкту – це зустріч наукових працівників Університету ім. Міцкевича з дітьми, їхніми мамами, опікунами, вчителями та директорами польських шкіл. Учасники свята – 60 дітей з України – отримали книжку «У звичайних словах велика сила» та інші подарунки. Малечі було запропоновано дуже багату, цікаву й веселу програму. Завдяки активним забавам, спілкуванню діти могли хоч на мить забути про проблеми щоденного життя на чужині.

Проте проєкт на цьому не завершився. Уже почалася II едиція Університетського конкурсу на найкращі літературні твори для дітей. Його було оголошено 25 жовтня 2022 року, а результати з'явилися 15 лютого 2023 року. 30 травня заплановано зустріч з дітьми (приблизно 50 осіб) та їхніми мамами й опікунами. Проєкт отримав назву «У звичайних словах велика сила – едиція II». Наприкінці квітня має з'явитися наступна книжка з творами для дітей-біженців з України, які зараз перебувають у Польщі.

На завершення хочеться щиро подякувати польським науковцям з Познані за цю творчу ініціативу. Літературні твори написали не письменники, а молоді люди, які зараз навчаються в Польщі. І те, що вони в такий творчий спосіб приєдналися до допомоги малим українцям, заслуговує на окреме відзначення. Оскільки історії скеровано для дітей, рідною мовою яких є українська, особливу увагу заслуговують переклади, котрі треба було виконати з великою майстерністю. Бажаємо організаторам, молодим авторам та перекладачам успіхів у всіх їхніх починаннях.

Слова мають силу, навіть тоді, коли вони звичайні. Пам'ятаймо цей заклик організаторів і учасників. ●

eprasa.pl 02016955f8

БАРТОШИЦЬКІ УЧНІ ТА ВЧИТЕЛІ ДЯКУЮТЬ СВОЇМ БЛАГОДІЙНИКАМ

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

Ми щиро вдячні Вам за КОЖНУ ДОПОМОГУ, за те, що завжди додаєте свою цеглинку для розвитку Лесиної школи у Бартошицях.

Минулий рік був для кожного з нас часом великого досвіду. Війна в Україні та трагедія багатьох українців, які змушені були покинути свої домівки та державу, була і надалі є для нас перевіркою нашої активності, відкритості та гостинності. У цей час ми навчилися також вирішувати складні ситуації.

Завдяки Вашій допомозі ми можемо на гарному рівні реалізувати дидактично-виховні завдання, які служать нашим учням, а також багатьом школярам, які вивчають українську мову в Польщі.

З-поміж наших ініціатив на увагу заслуговує, зокрема, Всепольський конкурс малюнків «Леся Українка – приятелька дітей у Польщі», у якому активно беруть участь діти і молодь з усієї Польщі. Переможці конкурсів і оглядів отримують гарні нагороди.

Учні нашої школи у 2022 році змогли взяти участь у багатьох конкурсах, культурних заходах, між іншим: у Дитячому фестивалі української культури в Ельблонзі (травень), Днях національних меншин в Ольштині (червень), загальнопольських футбольних змаганнях в Ельблонзі (листопад), Всепольських урочистостях, присвячених 75-й річниці операції «Вісла», Воєводському огляді співаної поезії та авторської і сучасної пісні в Ольштині (грудень).

Від 24 лютого 2022 року наша школа прийняла 80 дітей з України, які в Бартошицях знайшли затишний дім. Ми допомагали українським родинам та продовжуємо підтримувати їх у потребі. Чимало інтеграційних зустрічей (День матері, День родини, святкова зустріч «Колядуймо разом нині») дозволило нашим малим гостям з України та їхнім мамам і бабусям хоча б на мить забути про жорстокість війни та дало можливість ознайомитися з українськими традиціями у Польщі.

Шановні друзі! Ви також посприяли тому, що діти з України змогли взяти участь у навчальних поїздках до Торуня, Ольштина, Лідзбарка-Вармінського та пізнати цікаві місця Польщі.

Наші учні вміють добро, яке отримують, передавати іншим. Вони активно беруть участь у благодійних концертах на підтримку України та як волонтери проводять святкові збірки продуктів тощо.

Сподіваємося на подальшу підтримку наших заходів, які служать інтеграції та вихованню молодого покоління українців у дусі національної свідомості і любові до рідного, а також дозволяють допомагати усім потребуючим, з якими ми маємо можливість спілкуватися кожного дня.

Без ВАШОЇ допомоги та діяльності Товариства «Калина» усі ці заходи не змогли би стати реальними.

Любомира Тхір,
директорка Початкової школи №8 ім. Лесі Українки з українською мовою навчання в Бартошицях

1,5%
на українську школу в Бартошицях

Звертаємося з великим проханням до людей доброї волі, для яких небайдужий розвиток українського шкільництва у Польщі, перерахувати 1,5% прибуткового податку за 2022 р.

Stowarzyszenie«Kałyna»
KRS: 0000208516

Ваша допомога необхідна для реалізації навчально-виховних завдань школи в Бартошицях та заходів, які служать розвиткові української ідентичності та допомозі учням з України, які у час війни знайшли приязне і спокійне місце у Бартошицях.
Більше інформації: www.lesiabart.pl
Ми вдячні ВАМ за дотеперішню підтримку

Любомира Тхір, директорка Початкової школи №8 ім. Лесі Українки з українською мовою навчання в Бартошицях, управа Товариства «Калина»

XXI Загальнопольський конкурс малюнків
«Рідні землі дідусів моїми очима»

Роботи просимо виконувати у форматі А3.
Прохання: не кладіть на малюнки пластилін та гострі елементи, які можуть знищити дитячі праці в транспорті.
Братимуться до уваги тільки індивідуальні роботи.
Позаду малюнка треба зазначити: • ім'я і прізвище дитини • вік автора, клас і школу • адресу і номер телефону.
Професійне журі оцінюватиме роботи у таких категоріях виконавців: 1) діти дошкільного віку (до 6 років), 2) школярі у віці 7-9 років (початкова школа), 3) школярі 10-12 років, 4) школярі 13-15 років.
Найкращі роботи будуть нагороджені та експоновані під час 48-го Фестивалю українських дитячих ансамблів – Кошалін 2023.
Малюнки не повертаємо!
Роботи просимо надсилати **до 15 травня 2023 року** на адресу:
Związek Ukraińców w Polsce, Zarząd Oddziału w Koszalinie, ul. J. Piłsudskiego 6/1, 75-500 Koszalin.
тел.: 94 /342-64-70, 884-994-009 zup_koszalin@wp.pl

Управа відділу ОУП у Кошаліні

eprasa.pl 02016955f8

Ельблонзький відділ Об'єднання українців у Польщі запрошує на 55-й Дитячий фестиваль української культури, який відбудеться 20–21 травня 2023 р. у залі театру ім. Александра Севрука в Ельблонзі (вул. Театральна 11).

Заявки про участь дітей просимо надсилати **до 30.04.2023 р.** електронною поштою: mirek.prytula@wp.pl
У заявці потрібно подати кількість учасників та прізвище керівника, а також e-mail та номер телефону.
Час виступу кожної групи – не більше 10–15 хв. Організатор залишає за собою право скоротити програму.
Організатори забезпечують проживання й харчування. Транспортні витрати – за свій рахунок.
Додаткова інформація за номером телефону: 602-644-779 (Іванка Шмигельська), 605-295-005 (Мирослав Притула).

Організатори

Управи гуртка та відділу в Кошаліні Об'єднання українців у Польщі сердечно запрошують на

БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ
Національної заслуженої капели бандуристів України імені Георгія Майбороди з Києва
17 травня 2023 року (середа) о 18.00.

Кошалінська філармонія ім. Станіслава Монюшка (Filharmonia Koszalińska, ul. Piastowska 2, Koszalin)
БЕЗКОШТОВНИЙ ВХІД.
Під час концерту відбуватиметься збір коштів на підтримку Збройних сил України, які захищають Україну від росії.
Дуже просимо поширити інформацію щодо концерту в церквах та осередках української культури.
Організатори концерту: Управи гуртка та відділу в Кошаліні Об'єднання українців у Польщі. Співорганізатор: Кошалінська філармонія ім. Станіслава Монюшка. Фінансова допомога: «Завдання співфінансовано Міністром внутрішніх справ та адміністрації».

Управа Кошалінського відділу Об'єднання українців у Польщі, дирекція Загальноосвітнього ліцею у Білому Борі ім. Т. Шевченка, управа фонду ДЕКА, яка веде Початкову школу ім. Т. Шевченка в Білому Борі, запрошують на V УКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ТАБІР, який проходитиме 24 червня – 2 липня 2023 року (9 днів) в Білому Борі.

Організатори забезпечують: • нічліги та харчування (сніданки, обіди, вечері) • опіку інструкторів • добрі умови • екскурсії – поїздки на озеро і море • спортивні змагання • навчання українських пісень • та інші розваги.
Приймаємо зголошення дітей від III до VIII класу початкової школи. Кількість місць обмежена.
Контакт і зголошення – домівка ОУП в Кошаліні: тел. 94 342 64 70 або 503 005 378,
електронна адреса: zup_koszalin@wp.pl
biuro@admedia-consulting.pl
Запрошуємо!

Роман Білас, голова відділу ОУП в Кошаліні

Наше Слово **Adres:** Redakcja "Nasze Słowo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa, tel.: **prenumerata i reklama** – tel./fax 22 677-88-10, redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46, redakcja – 22 677-84-45. **E-mail:** redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl Internet: www.nasze-slowo.pl **Kolegium Redakcyjne:** Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuczenko, Anastazja Krawczuk. **Zespół redakcyjny: zastępca redaktora naczelnego** – Paweł Łoza, **sekretarz** – Tetiana Daniuczenko, **redaktorzy** – Igor Szczerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), Katarzyna Komar-Macyńska (Przemyśl), redaktor stylistyczny – Anna Russu, redaktor techniczny – Olga Michaluk, **prenumerata, reklama** – Łesia Korostatewycz. **Współpracownicy:** Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Olena Humeniuk (Kijów), Adam Wiewiórka (Legnica), Daryna Popil (Warszawa), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniański (Gładyszów). **Wydawca:** Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa, tel.: 22 679-96-77 (sekretariat), E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl Internet: http://ukraincy.org.pl **Fotoskład:** Redakcja „Nasze Słowo" **Druk:** Drukarnia „Efekt". Nakład 2100 egz. Pismo dofinansowano ze środków budżetu państwa Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa.
Konto bankowe dla wpłat w PLN: 47 1160 2202 0000 0000 5515 6292
Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD: IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa,
Konto bankowe dla wpłat tylko w USD: IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa.

Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji. Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika. Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa" wyłącznie za zgodą redakcji. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

„Nasze Słowo" dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w kioskach RUCH-u, w wybranych EMPiK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Prenumerata realizowana przez RUCH S.A.: Zamówienia na prenumeratę można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Centrum Obsługi Klienta „RUCH" pod numerami: 22 693 70 00 lub 801 800 803 – czynne w dni robocze w godzinach 7^{00} – 17^{00}.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Статті виражають точку зору авторів і не можуть уособлювати офіційну позицію Міністра внутрішніх справ та адміністрації.

eprasa.pl 02016955f8

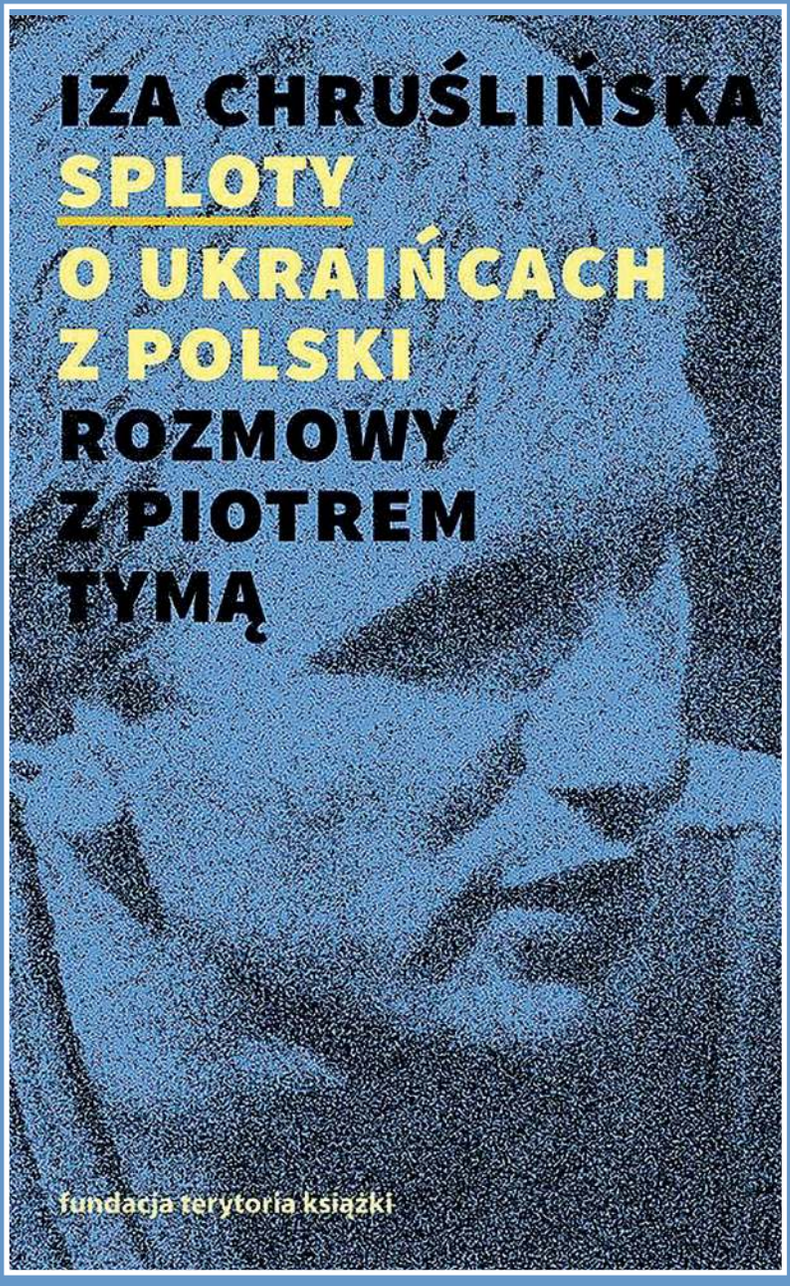

Хто такі українці з Польщі?
Яка їхня історія і доля?
Яка їхня ідентичність та що її формувало в період Польської Народної Республіки і формує досі?
Які виклики ставить перед ними нинішня політична ситуація в Польщі?
Який їхній внесок у розбудову демократичної Польщі?
Зрештою, що для них Україна?

Книга «Сплетення. Розмови про українців із Польщі з Петром Тимою» несе відповіді на ці та багато інших запитань.
«Книжка створена з турботи про те, щоб, відповідно до близького мені етосу, який сповідував Яцек Куронь, після 1989 року українки та українці з Польщі сприймалися і визнавались як повноправні громадянки та громадяни, а їхні драматичні історії від II Речі Посполитої, ПНР та III Речі Посполитої, до того, як вона була також частиною польської історії», – каже Іза Хруслінська, авторка книги.

Ціна 1 примірника з висилкою поштою **50,00 зл.**

Замовлення просимо надсилати на адресу ТОВ «Тирса»:

TYRSA Sp. zo.o.ul. Kościeliska 7,
03-614 Warszawa
email: **tyrsa@hot.pl** тел. **+48 |22| 679 95 47**

або вплачуючи рівновартість кількості замовлених примірників на банківський рахунок:

TYRSA Sp. z o.o., Warszawa
Nr 95 1160 2202 0000 0000 3170 4029

чи поштовим переказом, з позначенням, скільки примірників замовляється.

Przekaż 1,5 % na rzecz dzieci
ze szkół w Białym Borze
oraz punktów nauczania

Передайте 1,5% дітям зі шкіл
у Білому Борі
та навчальних пунктів

KRS nr 0000138192 KIWANIS

1,5%
PODATEK DOCHODOWY

Wspieraj dzieci - przekaż podatek!

Związek Ukraińców w Polsce

KIWANIS INTERNATIONAL
SERVING THE CHILDREN OF THE WORLD

więcej informacji: www.liceum-bialybor.pl · www.sp2bbor.eu

eprasa.pl 0201695 5f8